

SUMMARY: *Charadrius m. mongolus* Pall. has not hitherto been recorded from the Kei Islands, according to literature. However, a specimen in the Zool. Museum, Copenhagen was captured 2. Mai 1922 on Laag Kei (= Klein Kei), coll. TH. MORTENSEN. It is a ♀ in fresh-moulted spring-plumage. Probably this specimen belongs to the recently described *Ch. m. stegmanni* Portenko, but owing to insufficient material nothing definite can be said.

MINDRE MEDDELELSER

Lille Flagspætte (*Dryobates m. minor* L.) i Nordsjælland.

Den 3. 11. 1946 saa jeg paa en Tur langs Mølleaaen sammen med CHR. KRÜGER m. fl. en Lille Flagspætte (♀). Den slog sig ned i nogle Elletræer, men forsvandt dog kort efter videre mod Brede.¹⁾

ELLA ADELHOLT.

Slørugle-Dødsfaldene.

Gross. CHR. KRÜGER, Kbhvn., har været saa venlig at gøre mig opmærksom paa, at den tyske Ornitholog O. UTTENDÖRFER i sit Værk "Die Ernährung der deutschen Raubvögel und Eulen" (Neudamm 1939) paa Side 286 skriver følgende: "I denne Sammenhæng maa det endelig ogsaa nævnes, at der netop hos Slørugler flere Gange blev iagttaget Massedødsfald, i Holland engang paa ca. 300 Stk., som vel i alle Tilfælde hidrørte fra en Coccidiesygdom, der var blevet overført af syge Byttedyr. Dertil er at bemærke, at saadanne Sygdommes Optræden eller Ikkeoptræden hos Gnavere som hos Fugle, endog hos Rovfugle og Ugler, maaske turde være mere væsentlig for Artens Af-tagen eller Tiltagen end alle andre Omstændigheder; her er Forskningen imidlertid endnu paa Begyndelsesstadiet."²⁾

Jeg var glad for at blive gjort opmærksom paa ovenstaaende, som for mig blev et yderligere Bevis paa, at min Antagelse, at de danske Massedødsfald af Slørugler skyldtes Coccidier, var rigtig.

LEO NOVRUP.

---

¹⁾ Desuden foreligger en anden, tidligere ikke offentliggjort Meddelelse om en Iagttagelse af Lille Flagspætte. I et Brev fra Overklitfoged ALLAN HEILMANN til Mag. R. HØRRING meddeler Overklitfogeden, at han i Skagens gamle Plantage i April 1943 iagttog en Lille Flagspætte, og at denne Art ogsaa gæstede Skagen det foregaaende Aar. (Red.)

²⁾ Ogsaa i "Handb. d. deutsch. Vogelk." 2, 1938, p. 125 gøres opmærksom paa, at Massedødsfald blandt Slørugler i strenge Vintre skyldes Coccidiose, der overføres gennem Mus.

Fiskehejren (*Ardea cinerea* L.) i Kuldevinteren.

Den strenge Frost i Vinterens sidste Halvdel (Jan.-Febr. 1947) tog ret haardt paa de overvintrende Fiskehejrer. Fra vidt forskellige Egne — ogsaa langt fra Koloniomraaderne — meldtes om Fund af ihjelfrosne Fugle og adskillige Eksemplarer indleveredes til Udstopning. De Hejrer, jeg har haft Lejlighed til at se, var alle i meget daarlig Foderstand, det drejede sig udelukkende om gamle, helt udfarvede Fugle.

Hvor alvorlig Ernæringsituationen har været, forstaar man lidt af, naar man hører, at en af disse omkomne, der indsendtes til Professor M. CRISTIANSEN, Serumlaboratoriet, ved Undersøgelsen viste sig at indeholde en Solsort, ♂, i hel og befyldet Stand!

C. M. POULSEN.

I en medfølgende Skrivelse meddeler Prof. M. CHRISTIANSEN følgende:

Den tilsendte Fiskehejre var meget stærkt afmagret, idet der slet ikke fandtes Spor af de store Fedtaflejringer, som jo findes hos Hejre i normal Ernæringstilstand. I Maven fandtes Størstedelen af en Solsort, ♂, som var meget vel bevaret og fjerklædt og uden Opløsning som Følge af Fordøjelsen. Ogsaa Solsorten var stærkt afmagret, og den er formodentlig fundet af Hejren i død Tilstand.

Bortset fra Afmagringen kunde der ikke paavises noget sygeligt, og der fandtes ingen sygdomsfremkaldende Mikrober eller dyriske Snyltere; Fuglen er derfor gaaet til Grunde som Følge af Sult og Kulde.

Stor Skallesluger (*Mergus merganser* L.) i Sortedamssøen.

Det er ikke nyt, at Stor Skallesluger (*Mergus merganser*) for kortere eller længere Tid tager Ophold i Københavns Søer om Vinteren. Ogsaa i Aar (1947) har der været nogle faa i Vaagen i Søens Hjørne, hvor Dosseringen og Østerbrogade støder sammen, og flere i den Vaage, der altid findes ved Fugleøen. Det største Antal Hanner, jeg har talt en enkelt Dag, var 3, medens Hunnerne flere Dage i Træk talte tilsammen 12 i begge Vaager.

Det er et interessant Studium at iagttage Skalleslugerne og lægge Mærke til, hvor forholdsvis hurtigt de vænner sig til den for dem helt fremmede Verden. Troldænderne bliver jo meget

snart hjemmevante. Det varer ikke mange Dage, før de er lige saa ivrige som Graaænderne i Kampen om at snappe Brødstumper, der kastes ud i Virvarret af sorte og grønne Hoveder. Skalleslugeren tilbringer derimod nogen Tid i forsigtig og spejdende Roning ved den Kant af Isen, der ligger længst borte fra Land. De dykker hele Tiden ind under Isen (hvad mange Troldænder jo ogsaa gør), men det er uden Tvivl kummerlige Maaltider de henter ved deres Dykninger. Jeg har endnu aldrig observeret, at en eneste Skallesluger er kommet op med noget spiseligt. Men efterhaanden som de vænner sig til Andemylderiet og Maageskrigene (ikke at forglemme Maagernes Frækhed), vover de sig ud mellem Ænderne og begynder famlende at deltage i Konkurrencen. Det varer efter mine Iagttagelser 12-15 Dage, før de er blevet saa modige, at de gaar i Klump med Graaænder og Troldænder. Men Varigheden er vel iøvrigt individuel. Næsten altid kommer de tilkort. Meget ofte har de — ganske som mange Troldænder — kun den Udvej, for at undgaa at blive helt maset i de vilde Opløb, at dykke under hele Sværmen og komme op længere væk.

En usædvanlig smuk Han holdt i lang Tid til i Vaagen ved Østerbrogade, og den fandt til sidst paa at kopiere Maagerne i Kampen for Tilværelsen. Jeg har iagttaget den mange Timer og moret mig over dens Paagaenhed samtidig med at jeg havde ondt af den, fordi den trods sin Voldsomhed naaede saa smaa Resultater. Naar den i Mylderets Periferi fik Øje paa en Graaandrik med en Brødstump i Næbbet, for den løs paa Andrikken og forsøgte med sit tandede Næb at hale Stumpen ud af Ejerens Gab. Det endte regelmæssigt med, at Andrikken i Hast maatte sluge Stumpen. I nogle Tilfælde foretrak Andrikkerne at lette for at slippe for den hidsige Forfølger. Skalleslugeren fulgte aldrig efter i Luften. Jeg har iagttaget det pudsig Sceneri ca. 25 Gange, men kun to Gange har jeg konstateret, at Skalleslugeren havde Held med sig. Det er ganske ejendommeligt, at jeg ikke en eneste Gang har set den forfølge en Graaandehun og heller aldrig en Troldand. Den synes udelukkende at have lagt an paa Andrikkerne.

POUL HANSEN.

Træk af Skader (*Pica pica* (L.)) over Skagen.

Med stor Interesse har jeg hørt stud. mag. JØRGEN PALMS Foredrag i Foreningen 20. Marts 1946 om Fugletrækket over Skagen. Jeg vilde være fremkommet med nogle supplerende Bemærkninger, men jeg skønnede, at Tiden ikke tillod det. I Stedet sender jeg derfor et Par Optegnelser til Tidsskriftet. I Aarene 1917—21 boede jeg i Skagen og havde da rig Lejlighed til at følge Fugletrækket. Jeg har utallige Gange om Foraaret, navnlig paa Snejpejagter i Marts og April Maaned set mægtige Kragetræk. To ejendommelige Iagttagelser kan maaske interessere andre.

Stud. PALM nævnte Skadernes Træk. En af de sidste Dage i Marts 1919 havde jeg om Formiddagen set talrige spredte Skadeflokke, der i betydelig Højde trak ud mod Grenen. Det havde jeg set saa tit, og jeg ofrede det ikke nogen særlig Opmærksomhed. Men da jeg Dagen efter tidligt paa Eftermiddagen var ude i Havstokken ved det nu nedbrændte Badehotel, kom jeg ud for en usædvanlig Oplevelse. Jeg hørte nogle meget dæmpede Skadeskrig oppe i Klitterne, og selv om man næsten hele Aaret kunde træffe Skader i Klitterne, undrede denne noget stilfærdige Skadeskræppen mig lidt. Den forraadte nemlig, at mange Skader maatte være samlet paa det ret usædvanlige Sted. Ved at holde Hunden tæt ind til mig og forsigtigt krybe op paa en Klit fik jeg hurtigt et Overblik over, hvad der var paa Færde. I en stor Gryde var ca. 50 Krager og Al liker og snarere 500 end 400 Skader forsamlet. Det var et ganske mærkeligt Sceneri. Nogle enkelte laa ned paa Bugen, de allerfleste sad stille og tavse, nogle trippede lidt om. Jeg tænkte, at de var meget trætte, og det var de maaske ogsaa. Indenfor et lille Omraade i Midten bevægede en Snes Stykker sig rundt i ganske korte Sæt. Det var fornemmelig dem, der førte Ordet. Det, der undrede mig mest, var, at der ikke var udstillet Vagtposter paa en eneste Klittop. Ellers havde jeg ikke kunnet komme Gryden saa nær. Spredt hist og her sad der ganske vist enkelte Fugle op ad Klitsiderne men ingen saa højt, at de kunde have rigtigt Overblik over, hvad der maatte nærme sig fra Jorden. Naar Solen spillede i Skadernes Metalglans, var det et aldeles pragtfuldt Syn. Jeg havde ikke Tid at afvente Mødets Resultat. Da jeg havde set paa Forsamlingen

en lille halv Time, skød jeg et Skud i Luften. Fuglene spredtes til alle Sider hurtigere end Røgen. De fleste tog Retning ind mod Skagen By.

Samme Efteraar oplevede jeg en lignende Scene, denne Gang nærmere Højen Fyr. Det var en Dag midt i Oktober, at jeg paa Afstand skræmte en Samling Skader i en Klitgryde. Denne Gang var der kun 2-300, og der var aarvaagne Vagter paa Klitterne. Fuglene var heller ikke stilfærdige men temmelig højrostede, og da det var stille Vejr, kunde de høres paa lang Afstand. De forsvandt længe før jeg kom dem nær. Da jeg undersøgte Gryden, hvor Aftrykkene af Fødderne stod overalt i den sumpede Bund, fandtes ikke Antydning af noget spiseligt, saa det kan ikke have været et fælles Bytte, der havde samlet Skaderne.

POUL HANSEN.

Vandstær (*Cinclus cinclus* (L.)) ved Kongshøj Aa paa Fyn.

Den 22. December 1946 saa jeg en Vandstær ved Kongshøj Aa mellem Røde Mølle og Tangaa Mølle. Den baade svømmede og dykkede i Aaen.

E. WAAGE.

Smaatræk fra Herningegnens Fugleliv.

Musvaage (*Buteo buteo*). Denne Fugl, som ses ret jævnligt i Træktiden, er mig bekendt ikke tidligere konstateret som Ynglefugl i Herningegnens Plantager, men i Forsommeren 1946 saa jeg gentagne Gange Musvaager i den østlige Del af Høgildgaard Plantage, og jeg regnede med, at et Par ynglede der, men jeg fandt først Reden hen paa Sommeren. Det var de flyvefærdige Ungers Skrigen som røbede denne. Der var to Unger, som opholdt sig i Redens Nærhed i længere Tid og røbede sig ved deres bestandige Skrigen efter Føde. Reden var anbragt i en høj Gran, som stod i Udkanten af en lille Lysning i Plantagen. Ogsaa i andre Dele af Plantagerne har jeg jævnlig set Musvaager, saa det er meget sandsynligt, at flere end det nævnte Par har ynglet.

Den 24. 3. 1946 gik jeg en Tur i Fjederholt Plantage og hørte da en stærk Knasen og Basken lidt fra Stien, hvorpaa jeg gik. Jeg gik efter Lyden og saa da en gammel Hede høg Han (*Circus pygargus*), som baskede rundt i Toppen af en Gran. Fuglen fløj bort, da den saa sig opdaget, og ved at se nærmere

efter i Træet saa jeg to Egern, som var tydelig opskræmte, den ene klamrede sig i Rædsel til Stammen og den anden var i stærk Affekt, idet den hoppede op og ned paa en Gren og "smækkede" højlydt. Der er ingen Tvivl om at Hedehøgen havde forsøgt at tage det ene af Dyrene.

Sommeren igennem saa jeg gentagne Gange et Hedehøge-Par flyve over denne Plantage og den omliggende Hede, og Parret har sikkert ynglet i Plantagen.

Den 4. 5. 1946 saa jeg ved Rind Aa syd for Herning to Mudderkilirer (*Actitis hypoleucos*), og den følgende Tid besøgte jeg Stedet ca. 15 Gange, men trods meget ihærdig Søgen lykkedes det ikke at faa konstateret, om Mudderkilirerne ynglede det paagældende Sted. Begge Fuglene saas hver Gang ved et bestemt Afsnit af Aaen, og Stedet syntes ideelt til Redebygning, men aldrig forsøgte nogen af Fuglene at gaa paa Rede, skønt jeg laa i Skjul i Timevis. Muligvis har Fuglene haft Rede, men faaet den ødelagt, da der gik Kreaturer i Engen det paagældende Sted.

Natravn (*Caprimulgus europæus*). Om denne Fugl skriver CHR. OVERGAARD (Herningegnens Fugleliv, Danske Fugle 1934), at den er almindelig i Plantagerne. I den sidste halve Snes Aar synes jeg ikke at den har været det, for trods mange Besøg i Plantagerne, har jeg kun set en den 27. 8. 1938 og slet ingen de senere Aar, før den 19. 5. 1946, da jeg om Aftenen gik i Høgildgaard Plantage; jeg hørte da for første Gang Natravnen "spinde", og i en lille Skovmose saa jeg to Natravne, som fløj rundt paa Insektjagt. Hannen fløj ofte med stærkt klaprende Vingeslag, og ind imellem satte den sig i et Træ og spandt meget energisk.

Nu syntes der pludselig at være flere Natravne, for den 21. 5. 1946 saa jeg een i Rind Plantage, og den 3. 6. 1946 saa og hørte jeg to Hanner, som "spandt" samme Sted. Den 12. 6. 1946 saa jeg hele tre Fugle samtidig, to Hanner og en Hun. Jeg ved ikke om Parrene ynglede de paagældende Steder.

Grønspætte (*Picus viridis*). Denne Fugl ses og høres jævnlig i Plantagerne og enkelte Par yngler her. Den har ynglet ved Skærbæk, i Høgildgaards Have, og ved Birkebæk, i enligstaaende Løvtræer. Saaledes staar der ved en gammel Planteskole tre Popler, i en af hvilke den ynglede 1945. Flere gamle Redehuller viser, at den før har benyttet disse Træer.

Stor Flagspætte (*Dryobates major*). Om denne skriver CHR. OVERGAARD (Herningegnens Fugleliv, Danske Fugle 1934), at den ikke er truffet paa et saadant Tidspunkt, at der er Anledning til at tro at den yngler. I de senere Aar har et enkelt Par imidlertid ynglet i Høgildgaards Plantage, idet jeg har fundet flere Redehuller af den i en enligstaaende Poppel, og den 18. 5. 1946 fandt jeg dens Rede med fem Æg i det samme Træ, hvor Grønspætten ynglede i 1945. Flagspætten havde først forsøgt at hugge et nyt Hul, men maa ikke have fundet Stedet egnet og derefter lagde den Æggene i et tidligere benyttet Hul.

Bysvale (*Hirundo urbica*) har ikke tidligere været Ynglefugl i Herning By, men er i de senere Aar bleven fast Ynglefugl i Byen. I 1944 kom tre-fire Par og byggede Rede under Tagskæget paa en Ejendom i Sjællandsgade; i 1945 voksede Kolonien til syv-otte Par og i 1946 var der femten-tyve Par. I Efteraaret 1946 talte jeg flere Gange ca. 70 Unger, som sad og nød Morgensolen paa Taget af en nærliggende Fabriksbygning.

BØRGE POULSEN.

Fugleliv ved Skelskør i Vinteren 1946-47.

Det meste af Vinteren 1946-47 har der været et ret betydeligt Fugleliv i en Vaage, der strakte sig fra Skelskør Havn og et Par Hundrede Meter ind paa Noret.

Den 25. 2. 1947 gjorde jeg et Forsøg paa at tælle de forskellige Arter. Der var ca. 200 Troldænder (*Aythya cristata*), 15-16 Hvinænder (*Bucephala clangula*), 4 Smaa Skalleslugere (*Mergus albellus*), 14 Store Skalleslugere (*Mergus merganser*), 2 Toppede Skalleslugere (*Mergus serrator*), enkelte Bjergænder (*Aythya marila*), enkelte Taffelænder (*Aythya ferina*), 7 Sangsvaner (*Cygnus cygnus*), 13 Knopsvaner (*Cygnus olor*), omkr. 45 Blishøns (*Fulica atra*), omkr. 20 Sølvmaager (*Larus argentatus*), 12 Hættemaager (*Larus ridibundus*) og en enkelt Svartbag (*Larus marinus*). Senere var Fuglelivet tiltaget, særlig m. H. t. Troldænder, Hvinænder og Knopsvaner, og der var kommet en Del Havlitter (*Clangula hyemalis*) samt en enkelt Fløjlsand (*Melanitta fusca*).

Den 26. 3. var næsten alle disse Arter forsvundet og der saas kun en enkelt Knopsvane og nogle Blishøns. Trods den strenge Vinter er der saa vidt vides kun omkommet 2-3

Knopsvaner, men det skal tilføjes, at der blev dagligt lagt Foder ud i Vaagen.

GR. SCHMIT.

Fugleliv ved Karrebæksminde i Vinteren 1946-47.

I Vinteren 1946-47 har der været et overordentligt rigt Fugleliv i den henved 1 km lange og temmelig brede Vaage, der strakte sig fra Smaalandsøen ind igennem Karrebæksmindekanalen og ind paa Karrebæk Fjord.

Den 3. 3. 1947 var jeg i Karrebæksminde og iagttog følgende: Mellem 1700-2000 Troldænder (*Aythya cristata*), ca. 350 Hvinænder (*Bucephala clangula*), ca. 200 Havlitter (*Clangula hyemalis*), ca. 70 Knopsvaner (*Cygnus olor*), ca. 50 Tafelænder (*Aythya ferina*), ca. 20 Store Skalleslugere (*Mergus merganser*), enkelte Toppede Skalleslugere (*Mergus serrator*), enkelte Bjergænder (*Aythya marila*) og en Lille Lappedykker (*Podiceps ruficollis*).

GR. SCHMIT.

ANMELDELSER

K. CURRY-LINDAHL: En misskänd fågel. — Svensk Jakt 1946, Nr. 4, p. 133—138.

En udmærket og overbevisende Studie over Toppet Lappedykkers Livsforhold i midtsvenske Søer, først og fremmest skrevet for at tage Livet af den udbredte Krønike om denne Fugls Skadelighed. Som bekendt paastaas det, at den jager Ænderne bort, og at den tager Nyttéfisk. Begge Dele er forkerte, Ænderne trives udmærket i dens Nærhed, særlig fordi de har en helt anden Levevis, og hvad Næringsvalget angaar gør Lappedykkeren i høj Grad Nytte ved at tage Larver af Vandkalve og andre Insekter, der lever af Fiskeyngel. Selv tager den kun ligegyldige Smaa-fisk, sjældent de nyttige Arter. Forf. appellerer til Myndighederne om at faa Arten fredet; lad os haabe han har Held med sig. For over 30 Aar siden forsøgte G. KOLTHOFF i Svensk Jägareförb. Tidsskr. at gendrive de uhyrlige Beskyldninger, der fra Jæger- og Fiskerside rettedes mod denne miskendte Fugl (gengivet i D. O. F. T. 7, 1913, p. 138), men Overtroen var for dybt rodfæstet. Det kan i denne Forbindelse nævnes, at der i de senere Aar ogsaa i Amerika er gjort Undersøgelser over Lappedykkernes og andre saakaldte skadelige Fugles Indflydelse paa det øvrige Fugleliv. Det har vist sig, at Ændernes Ungedødelighed er den samme i Søer, hvor Is-lom, Graastrubet Lappedykker eller Blishøne ynglede og i Søer hvor disse Arter ikke fandtes. Drab af Ællinger gennem de nævnte Arter sker kun ganske tilfældigt og spiller ingen Rolle. Ungedødeligheden er derimod afhængig af Tilstedeværelsen af Dækning (cover) i Vegetation o. s. v. (J. A.